

*Inellmanin päivänä
v. 1917.*

Suomen kansalainen!

Nykyisellä hetkellä, jolloin maamme kohtalo ratkaistaan arvaamattomiksi ajoiksi eteenpäin, on jokaisen kansalaisen velvollisuus selvittää itselleen, mihin suuntaan hän toivoo tämän ratkaisun käyvän. Emme saa luottaa siihen, että maailmantapahtumat ilman muuta ohjaavat kaikki meidän parhaaksemme. Emme myöskään saa huolettomina odottaa toisten tekevän sen, mikä meidän on tehtävä. Jos tahdomme tulevien kohtaloittemme muodostuvan toiveittemme mukaisiksi, on maassamme saatava hereille valpas ja toimelias kansalaismielipide. Meidän on julkilausuttava kaikkien tietoon mitä tahdomme ja seisottava yhtenä miehenä sen takana. Meistä itsestämme riippuu, millainen tulevaisuutemme on, sillä kukaan ei voi saavuttaa enempää kuin hän itse pyytää.

Lähinnä on nyt kyseessä selvittää suhteemme Venäjään ja luoda se varmalle pohjalle.

Kun Suomi yli sata vuotta sitten yhdistettiin Venäjään, tapahtui se asevoimin. Mutta Suomen valtiopäivät olivat sitä ennen tunnustaneet Venäjän yksinvaltiaan Suomen hallitsijaksi, sitten kun hän oli julistanut aikovansa voimassa pitää valtiomuotomme sekä ne lait ja oikeudet, jotka maalla ja sen

asukkailla oli siihen saakka ollut. Maamme yhdistäminen Venäjään tapahtui niin ollen osaksi ulkonaisesta pakosta, osaksi vapaaehtoisesta sopimuksesta hallitsijan ja kansan välillä.

Yhdeksän vuosikymmentä Suomen kansa eli lakiansa ja suuriruhtinaansa suojassa, omien miestensä johtamana. Mutta väärinkäsityksiä ja häiriöitä syntyi aikojen kuluessa. Kiihkokansalliset ja suurslaavilaiset virtaukset rupesivat voittamaan alaa venäläisessä yhteiskunnassa. Ne herättivät vähitellen laajoissa piireissä Venäjällä vihamielisen mielialan meitä kohtaan. Ei tahdottu tajuta sitä, että Suomi oli erikoinen maa omine sivistyksineen ja laitoksineen. Venäläiset miehet rupesivat sekaantumaan maamme asioihin, lakejamme poljettiin, oikeuksiamme sorrettiin. Sotaväkemme hävitettiin ja maahan sijoitettiin venäläisiä joukkoja, jotka olivat vieraita kielellemme, tavoillemme ja oloillemme. Venäläiset tahtoivat päästä täydellisesti maan herroiksi. Keisari-suuriruhtinas, jonka olisi tullut puoltaa etujamme, petti lupauksensa ja velvollisuutensa.

Nyt on tsaari kukistunut, ja vaikka yhteys Venäjän kanssa ei sillä ole katkennut, on kuitenkin se yhdysside poissa, jona hallitsija lakiemme mukaan oli.

Tsaarin luovuttua valtaistuimesta ja hänen valitsemansa seuraajan kieltäytyttyä ottamasta vastaan kruunua, on yksinvalta Venäjällä sekä oikeudellisesti että tosiasiallisestikin lakannut olemasta. Valtiovalta, joka ennen on ollut jaettuna hallitsijan ja kansan kesken, kuuluu nyt kokonaisuudessaan viimeksimainitulle. Mutta yhtä vähän kuin Suomen kansa kos-

kaan on ollut osa Venäjän kansasta, vaan myöskin tultuaan yhdistetyksi Venäjään aina muodostanut oman erikoisen kansakunnan, yhtä vähän voidaan valtiovaltaa Suomessa katsoa osaksi venäläisestä valtiovallasta. Niinmuodoin kuuluu siis tämä, aikaisemmin hallitsijan ja kansan jakama valtiovalta nyt, yksinvallan kukistuttua, Suomen kansalle yksistään. Siitä seuraa, ettei Suomen suhdetta Venäjään enää voida missään tapauksessa perustaa samalle pohjalle kuin tähän saakka. Olemme aina pitäneet kiinni siitä periaatteesta, että Suomen asioissa ai-noastaan Suomen valtiovallan omaajilla, hallitsijalla ja valtiopäivillä, on ratkaisuvallta. Siksi olemme johdonmukaisesti kieltäytyneet tunnustamasta Venäjän valtakunnanduudumalle oikeutta säätää Suomea koskevia lakeja ja myöskin kieltäytyneet tarjoumuksesta lähettää edustajia duumaan. Täysin samoilla perusteilla täytyy meidän nyt kieltäytyä ottamasta osaa Venäjän lakiasäättävään kansalliskokoukseen sekä vaatia sitä olemaan sekaantumatta asioihimme. Emme myöskään voi tyytyä olemaan sisällisesti itsenäisenä osana suuressa liittovaltiossa, jollaiseksi Venäjä mahdollisesti muodostuu. Uuden voimakkaan kansallistunnon läpätunkeman Venäjän yhteydessä tulisi asemamme paljoa vaikeammaksi ja riippuvaisemmaksi kuin rappeutuneen tsaarihallituksen aikana, jota vastaan olemme kyenneet puolustautumaan. Liittoneuvostolla tulisi olemaan lopullinen määräamisvalta meidän suhtemme, ja riitaisuuksien sat-tuessa joutuisimme aina huonommalle puolelle. Tun-nustaa Venäjän kansalliskokoukselle tahi sittemmin liittoneuvostolle oikeus tehdä ratkaisuja meidän

asioissamme, saattaisi siten itsenäisyytemme täysin epävarmaksi ja riippuvaiseksi kaikista valtiollisista suunnanmuutoksista Venäjällä. Meidän täytyy niin ollen ehdottomasti pysyä siinä oikeuskannassa, että Suomen tulee itse saada täysin määrätä kohtaloistaan. Jollemme pidä tästä kiinni, joudumme toivotomasti sen sekasorron pyörteisiin, joka uhkaa Venäjällä päästä vallitsemaan. Tällöin olemme vaarassa kadottaa senkin vapauden, jonka nyt osaksi olemme saavuttaneet. Maaliskuun-manifesti lupaa meille laajennettuja itsemääräämisoikeuksia. Käykö niiden käytännössä samoin kuin ensimmäisen pyrkimyksemme tähän suuntaan? Tiedämmehän, että ehdotus senaatin vallan laajentamiseksi venäläisellä taholla heti hylättiin!

Senpä vuoksi: vapaa, valtiollisesti ja kansallisesti täysin itsenäinen ja riippumaton Suomi olkoon tästälähtien kaikkien kansalaisten tunnuslauseena luokka- ja puolue-eroista huolimatta. Juurtukoon tämä vakaumus kaikkialla kansamme mieliin ja lausuttakoon se myöskin kaikin tavoin peittelemättä julki!

Eduskunnan puhemies ja sittemmin suurisuuntaisessa ohjelmapuheessaan uuden hallituksemme päämies ovat selvästi ja voimakkaasti ilmituoneet itsenäisyysvaatimuksemme. Sen ympärille on meidän kaikkien kokoonnuttava. Tietäkööt kaikki, joille ihmisoikeus on kallis ja jotka ohjaavat kansojen kohtaloita, että Suomen kansa tahtoo kaikkina aikoina olla vapaa ja itsenäinen kansa!